

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare. — 301. De Kleine Tooneelspeelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het Wilde Land. — 306. De Wonderbare Redding. — 307. Fiere Margriet van Leuven. — 310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. — 312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Teekens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan. — 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323. Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen. — 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een Angstig Avontuur. — 327. De Reis in den Nacht. — 328. De Zwarte Bende. — 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare Soldaat. — 331. Een keer Wildstroeper. — 332. Het Wonderland. — 333. Het verloren Testament. — 334. In veilige Haven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. — 336. Een brutale Feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338. De vlucht over de Schelde. — 339. Neel's Avontuur. — 340. De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. — 342. De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het Beleg van den Ravenburg. — 344. Een Avontuurlijke Vacantie. — 345. De Vriend van den Indiaan. — 346. De Pelgrims en de Roofridder. — 347. De twee Gemzenjagers. — 348. Het verloren Koffertje. — 349. De Held van Maldeghem. — 350. Het verlaten Huis. — 351. De schat in den Keldor. — 352. Het huis in de Dennen. — 353. De vriend van den Zeekapitein. — 354. De gestrafte Hoogmoed. — 355. Grootmoeders Helpers. — 356. Een Vlaamsche jongen in Amerika. — 357. De Jonge Kolonist. — 358. De Herder van de Hooglanden. — 359. Na lijden komt verblijden. — 360. De twee Robinson Crusoe's. — 361. Edelmoedigheid beloond. — 362. De Durver. — 363. De Durver in de Prairie. — 364. De jonge Hovenier. — 365. De sluwe Goochelaar. — 366. De valsche Boudewijn. — 367. De zonderlinge Bezoeker. — 368. De schrik van het Dorp. — 369. De Plaaageest. — 370. Bij de Eskimo's. — 371. Ewyn, de lijfeigene. — 372. De eenzame Hoeve. — 373. Het schot in den Avond. — 374. De Stiefmoeder. — 375. Gescheiden Vrienden. — 376. Het Avontuur der Kerstzangers. — 377. Hoogmoed gebroken. — 378. De Cirkusjongen. — 379. Uit het Cirkus. — 380. Het Spookschip.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

Acht Maanden op een onbewoond Eiland.

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

Acht maanden op een onbewoond Eiland

I.

Klaas Stevens speelde op een stille kade van Amsterdam haasje-over met zijn vriend Kees Pieters. Ze waren onafscheidelijke kamaraden. Klaas zat ook veel bij Kees thuis, en vond het er plezieriger dan onder het ouderlijk dak.

Ouderlijk ook was in het geval van Klaas slechts een halve waarheid; zijn goede vader stierf drie jaar geleden en, sedert eenige maanden, was zijn moeder hertrouwd met den kuiper Joris Mijnen. Er zijn gelukkig veel goede stiefvaders, maar Klaas trof het slecht. Joris Mijnen, die vóór het huwelijk zoo vriendelijk was, bleek na het huwelijk een harde, ruwe kerel te zijn. Tegenover twee jongere kinderen toomde hij zich nog in, maar Klaas scheen hij, na een paar weken, niet te kunnen luchten of zien.

De jongen wilde naar zee, maar de stiefvader zei, dat hij dit nooit zou toestaan. Klaas moest

hem in de kuiperij helpen, en daaraan had de jongen een hartgrondigen hekel. Hij werkte zonder lust en deed dan ook dikwijls iets verkeeds. Zoodra de stiefvader dit bemerkte, sloeg hij er maar op los en wel zoo, dat de knaap dikwijls builen en blauwe plekken had.

Zijn moeder had voor hem gepleit.

— Laat Klaas naar zee gaan, zei ze dan tot haar man.

Ze wenschte het, opdat haar zoon zoo dan buiten bereik van zijn stiefvader zou zijn. De arme vrouw begreep nu wel, hoe ze door haar tweeden man bedrogen was geworden en deze haar gehuwd had, omdat ze nog al wat geld bezat.

— Klaas blijft bij mij in de kuiperij en ik zal hem leeren werken, antwoordde de heerschzuchtige Joris dan.

Moeder moest zwijgen.

Vandaag was de kuiper naar Edam voor een levering haringvaten. En Klaas had van zijn afwezigheid gebruik gemaakt, om kort na den middag uit de kuiperij weg te loopen. Hij zou eenige uren verlof nemen. En natuurlijk zocht hij zijn vriend Kees Pieters op, die heden geen school had.

Zoo waren ze nu haasje-over aan het spelen, tot Kees eensklaps uitriep:

— Zeg, willen we eens naar « De Jonge

Arend » gaan zien? Die zeilt morgen uit naar Rusland. Mijn broer Lambert is er stuurman.

— O ja, gaarne! antwoordde Klaas.

Ze begaven zich naar een der havens, waar het schip « De Jonge Arend » lag.

In dien tijd — ons verhaal speelt in 1700 — waren het nog kleine vaartuigen, die toch groote en soms zeer gevaarlijke reizen deden.

« De Jonge Arend » had slechts tien man aan boord. En het was onbegrijpelijk, hoe men met zulke scheepjes de stormen durfde trotseeren. Er gebeurden dan ook veel rampen en jaarlijks vonden talrijke moedige zeelieden den dood in de golven. En toch hebben die koene schepelingen van ons land, Nederland, Engeland, de Noorderlanden, Frankrijk en Spanje als het ware de wegen en markten gezocht voor de ontwikkeling van handel en nijverheid.

Lambert, de broer van Kees, stond aan dek en zag de twee jongens.

— Komt maar eens aan boord! noodigde hij.

Dat lieten de knapen zich geen twee maal zeggen. Lambert Pieters toonde hun het gansche schip. De ruimte voor het volk was zeer beperkt, maar och, men wist toen niet beter. Klaas Stevens voelde zijn hart open gaan. Wat genoot hij reeds van dit bezoek en wat zou het dan niet zijn, als hij mocht meevaren! Maar

zijn stiefvader dwong hem in de kuiperij te werken.

Lambert vertelde, dat ze naar Archangel in Rusland moesten. Daar zouden ze een lading innemen en dan weer terug keeren.

— O, het is maar een kleine reis, zei de matroos. Morgen is het drie Augustus; gaat alles goed, dan zijn we wel terug om thuis Kerstmis te vieren... Als God ons behoedt, want zeelieden kunnen rare avonturen hebben.

Na een half uur zei de stuurman:

— Kom, Kees, nu ga ik nog voor een paar uur naar huis, want vannacht slaap ik aan boord. We zeilen morgenochtend vroeg uit.

De jongens vergezelden hem.

In de straat, waar de Pietersen woonden, schrok Klaas eensklaps. Hij had de heele kuiperij vergeten en dacht aan zee en scheepvaart, maar daar naderde zijn stiefvader.

Joris Mijnen keek zoo nijdig als een spin.

— Ha, eindelijk vind ik u, dagdief, luiaard! riep hij uit. Ik meende wel, dat ge hier zoudt opduiken.

Hij greep Klaas bij den nek en gaf hem eenige klappen en stampen.

— Het is moedig, om dien jongen zoo te mishandelen, zei Lambert verontwaardigd.

— Gaat het u aan? Hebt gij er last mee, zooals ik? snauwde Joris. Denkt ge, dat ik hem

een straatslijper zal laten worden, zooals uw broer daar!

— Een tiran zijt ge, en ge maakt een heel gezin ongelukkig, hernam Lambert. Die jongen moet zijn eigen vader wel diep betreuren, maar als ik in zijn plaats was, liep ik van zoo'n beul weg!

— Ja, dat ge vagebondsmanieren aanprijst, moet ge mij niet zeggen! schreeuwde Joris terug. Maar ik ben te fatsoenlijk om op straat te twisten.

— Vooruit, naar huis! beval hij tot Klaas.

De arme knaap beefde van woede. Hij werd hier midden op straat geslagen.

— Ge zijt mijn vader niet! riep hij heftig uit.

Joris zweeg. Als met een ijzeren tang greep hij Klaas bij de hand en leidde hem mee. Hij bracht hem in de kuiperij, en zei dan grijnzend:

— Ha, ik ben uw vader niet! En ge wilt voortaan nog ongehoorzaam zijn! Ge laat uw werk in den steek...

Wraakzuchtig nam de harde man een stuk hout, en begon daarmee Klaas geweldig te slaan. De jongen beet eerst op de tanden, maar na een zeer gevoeligen klap, riep hij:

— Moeder!

— Met mij hebt ge nu te maken... Uw moe-

der zou u maar op straat laten zwieren, zei de stiefvader. Ik zal er het kwaad uitranselen...

Maar een vrouw kwam in de werkplaats. Het was de moeder van Klaas.

— Joris, het is genoeg! zei ze. Klaas heeft misdaan, hij had aan zijn werk moeten blijven... Maar ge hebt hem nu gekastijd...

— Welnu, 't zij zoo... het is genoeg, en de man wierp zijn hout neer. Maar nu zonder eten naar bed! En morgen er een uur vroeger uit en zoo een week lang, om den vermorsten tijd in te halen! vervolgde hij.

Klaas liep de trap op naar zijn kamertje.

— Mijn vader sloeg mij nooit, siste hij. O, was ik maar grooter, hij zou geen kans meer hebben me te ranselen...

Dat hij ook misdaan had door weg te loopen van zijn werk, voelde Klaas niet.

Verbittert stond hij met zijn gelaat tegen het dakraam. Het woelde in zijn hoofd. En dan kwam er een plan op...

— Voor goed weg loopen, had Lambert gezegd.

Maar waarheen?

— Naar zee! fluisterde als een inwendige stem.

Hij was te jong om zonder vaders toestemming aan te monsteren. Hij had ook voogden, maar die keken niet naar hem om. Hij dacht

aan een jongen uit de straat, die op een schip weggekropen was, en maar te voorschijn kwam, toen het vaartuig in volle zee lag. Ze konden hem niet meer terug sturen.

— O, als ik mij verborg op « De Jonge Arend », dacht Klaas. Lambert Pieters zou mijn voorspraak zijn bij den schipper. Morgen vroeg zeilt het schip uit...

Klaas wikte en woog zijn plan en hij besloot het uit te voeren.

Het was nog goed licht en hij haalde uit een kasje het ondergoed, dat zijn moeder daar altijd voor een paar weken gereed legde. Ook zijn Zondagsche kleeren hingen hier. En onder bed stonden zijn stevige schoenen. Hij kon alles in een deken pakken. Het zou een kleinigheid zijn om door het venster te kruipen en over het dak te ontsnappen. Hij kon dan een tak van een appelboom uit den hof grijpen, en langs den stam den grond bereiken. Vervolgens over het tuinmuurtje op straat! Hij mocht geen afscheid nemen van moeder, broertje en zusje. Moeder zou na een paar dagen wel begrijpen, dat hij naar zee was en het best vinden.

Joris legde zich te bed. Als zijn stiefvader kwam zien, zou hij doen of hij sliep. Het ondergoed verstopte hij onder de dekens.

Een uur later bracht zijn broertje Frans hem een stuk brood en een kroes water. Moeder had

weer voor hem gepleit. Maar Frans durfde geen oogenblik te blijven.

— Vader is nog razend kwaad, fluisterde hij.

Klaas at gretig het brood op, en ook het water smaakte hem heerlijk. Het was warm op het kamertje.

Zoo lag de jongen dan over zijn plan na te denken. Wat viel de tijd hem lang! Eerst hoorde hij zijn broertje en zusje naar boven komen.

Slapen zou Klaas niet. Hij was veel te opgewonden. Bovendien hij wilde wakker blijven. Anders sliep hij tot zijn stiefvader hem morgen wekte en dan was « De Jonge Arend » al vertrokken.

Eindelijk brak het gewichtige oogenblik aan. Klaas kleepte zich. Maar dan bedacht hij dat hij ook eten moest hebben, want hij zou wel een dag en een nacht verstopt moeten blijven. Het was een lange vaart van Amsterdam naar het zeegat van Tessel, waar men hem ook nog van boord kon zetten.

Stil verliet hij zijn kamertje en daalde hij de trap af. Als een dief sloop hij naar de keuken. Op den tast nam hij een heel brood en een steenen kroes bier. Nu terug naar boven! Klaas pakte alles in een deken. In zijn zak had hij een eind touw. Nu door het venster. De jongen kwam behouden in de achterstraat. Hij voelde toch als

een steek in zijn hart. Hij dacht aan moeder. Hij had haar zoo lief... En het zou wel midden December zijn, eer hij terug keerde!

— Het kan niet anders, mompelde hij. Dit leven houd ik niet meer uit. Moeder zal alles begrijpen.

Hij begaf zich naar de haven. Wat was het nu overal vreemd en stil!

Daar lag « De Jonge Arend ». Er was niemand aan dek. De wacht zou zeker even in de kajuit zijn. Klaas had dien middag goed het schip bekeken en wist waar in het kabelgat, koorden en zeilen lagen, die maar in tijd van nood gebruikt werden. Daar zou men vooreerst niet komen, en hij besloot zich onder een zeil te verbergen.

Ongemerkt bereikte hij die plaats. Zijn hart bonsde geweldig. Hij stak zich onder een zeil weg. En nu zou het weer zijn, geduld oefenen! Wat later hoorde hij stappen op het dek. Zeker de wachtman, die heen en weer wandelde.

Klaas lag lang wakker en voelde zich vreemd te moede. Hij dacht veel aan zijn moeder en het verdriette hem, dat hij haar op die wijze verliet. Eindelijk viel hij in slaap. Hij werd wakker van lawaai. Versuft richtte hij zich op.... Waar was hij nu? O ja, aan boord van « De Jonge Arend », om het ouderlijk huis of beter zijn stiefvader te ontvluchten. Flauw licht drong

in het kabelgat door. Het zou vroeg in den morgen zijn.

Het schip was vertrokken; de matrozen liepen heen en weer, om de bevelen uit te voeren. Het hinderde Klaas wel, dat hij hier als een dief verstopt moest blijven.

Klaas at wat van zijn brood en nam een slok bier; toen legde hij zich weer neer. Hij voelde zich nog vermoeid. Weldra was hij opnieuw in slaap. Toen hij na eenige uren ontwaakte, voelde hij, dat het vaarttuig schommelde. Het was dus op de Zuiderzee. Maar de jongen kon nog niet te voorschijn komen. Alvorens van de Zuiderzee in de Noordzee te geraken, zou « De Jonge Arend » op de reede van Tessel liggen en daar kon men hem nog gemakkelijk aan land zetten. Dus nog steeds wachten en geduld oefenen. Weldra verveelde Klaas zich erg.

II.

De « Jonge Arend » dobberde nu op de Noordzee. Klaas begreep het door het schommelen van het schip. En hij besloot te voorschijn te komen. Zijn hart klopte weer luid. Hij zou niet vriendelijk behandeld worden door den kapitein.

Hij stond op en voelde zich stram. Hij wreef zijn dijen en knieën. Toen hij zich wat fikscher

gevoelde, verliet hij het kabelgat. Al zijn hoop was op den broer van zijn vriend gevestigd, op Lambert Pieters. Die zou zijn voorspraak wel zijn. En die had iets te zeggen, want hij was stuurman.

Zoo waagde Klaas zich aan dek. Een matroos keek hem verbaasd aan.

— Wie zijt gij en waar komt ge vandaan? stamelde de man onthutst, als zag hij een spook.

— Ik heet Klaas Stevens en kom uit het kabelgat...

— Een weglouper!...

Ander scheepsvolk kwam nader.

— Klaas, zijt gij dat? klonk het.

Lambert Pieters stond vóór hem... De jongen vertelde, wat hij gedaan had, om naar zee te geraken.

— Ge hebt me zelf aangeraden, om weg te loopen, voegde hij er bij.

— Ja, maar zoo bedoelde ik het toch niet. Dat is tegen alle zeevaartverordeningen in. Kom mee naar den schipper.

Zoo noemde men toen den kapitein. Teunis Adriaans, zooals de schipper heette, zat in zijn kajuit.

— Wat hebben we nu aan de hand? vroeg hij, toen Lambert, zijn stuurman, met dien vreemden jongen binnen trad.

— Een vriendje van mijn broer, Klaas Stevens, die stil aan boord is gekomen en zich verstoppt heeft.

— Wel, zoo'n drommelsche deugniet!

— Schipper, ik wil eerst eens met u over hem spreken, hernam Lambert.

Hij zond Klaas buiten, en dan vertelde hij aan zijn baas welk een treurig leven de jongen thuis had.

— En eigenlijk heb ik wel een beetje schuld aan zijn vlucht, voegde Lambert er bij. Toen ik een paar dagen geleden, zag, hoe zijn stiefvader hem mishandelde riep ik Klaas toe, weg te loopen van zoo'n kerel. Nu heeft hij het gedaan.

— En wij zitten met hem! Een eter die geen werk heeft...

— Wel, ik wil mijn rantsoen met hem deelen. Ik heb waarlijk medelijden met den jongen... Hij heeft uit wanhoop gehandeld.

— Ja... ik kan er wel in komen, maar vind zulk een verrassing toch niet plezierig. Nu, hij is aan boord en moet aan boord blijven. Neem hem onder uw bestuur en geef hem wat te doen. Hij heeft een pak slaag verdiend, doch we zullen dat dan maar weg laten.

Teunis Adriaans, de schipper, was trouwens een goedgehartig man en een ware vader voor zijn volk. Het liep dus goed af voor Klaas. Lambert stelde hem gerust en nam hem mee naar zijn

kwartier. Hij zou gemakkelijk werk voor hem vinden.

III.

De reis was voorspoedig. Begin October bereikte de « Jonge Arend » de haven van Archangel, laadde er en vertrok den 16den van deze maand, samen met een ander vaartuig. Klaas had al veel vreemds gezien. Nu moest hij den kok helpen, dan den timmerman of den bootsman en zoo kreeg hij volop werk, dat hij op flinke wijze verrichtte. De bemanning hield van hem en met den scheepsjongen ook, kon hij het goed stellen.

De twee vaartuigen koersten samen de rivier af en staken in zee, maar door storm geraakten ze een week later van elkaar. En alles wat er nu met de bemanning van de « Jonge Arend » voorviel, verhalen we naar het dagboek van een der schepelingen. Het is dus waar gebeurd.

Het bleef slecht weer. Klaas was al zeeziek geweest maar kreeg het weer te kwaad. Lam en ellendig lag hij in zijn hangmat... O, was hij nu maar bij moeder thuis!

Maar na enkele dagen genas hij, en toonde hij weer moed. Hij hoorde, dat het schip geheel uit zijn koers was geraakt. Sommige dagen werd het nauwelijks licht, en het weer bleef ruw.

Zoo werd het drie November. Het was een vreeselijke dag. Men kon zee noch lucht onderscheiden. De golven rolden over het vaartuig. Ieder was diep onder den indruk.

Plots kreeg het schip een hevigen schok. Het kraakte in al zijn deelen.

— We zijn vast gelooopen! riep de schipper.

— De scheepsjongen is overboord gevallen! klonk het van den voorsteven.

Het bleek onmogelijk den ongelukkige hulp te bieden. Men zag geen hand vóór de oogen en de golven bestookten aan alle zijden het schip. Klaas vond het vreeselijk, dat zijn kamaraad zoo jammerlijk verdronk.

De schipper en stuurman hielden raad. Beiden vreesden, dat de « Jonge Arend » spoedig uiteen zou geslagen worden. Het schip zat vast op een klip.

— We moeten aan land, om ons leven te bergen, zei de schipper.

Gelukkig waren er eenige oogenblikken van windstilte. Met groote moeite werd de reddingboot uitgezet. Allen namen er in plaats. Lambert hielp Klaas, die suf was van al dat geweld. Na korten tijd bereikte men den wal en de schipbreukelingen stonden nu op het Bereneiland, zooals ze echter pas later vernamen, want bij het landen wisten ze niet, waar ze zich bevon-

den. Allen waren doornat en huiverden van de koude. De dag was bijna om, doch het was eigenlijk niet licht geweest. De groep doolde over ijs en door sneeuw om menschen op te sporen, doch bespeurde geen enkel huis. Men was in een onbewoonde streek geland.

Klaas had steeds lust, om zich neer te leggen, zoo afgemat en ellendig voelde hij zich. Maar zich neerleggen beteekende dood vriezen. Lambert hield hem bij de hand vast en sprak hem moed in. Zoo doolden de ongelukkigen den ganschen nacht rond, zonder eenige beschutting te vinden.

Eindelijk werd het dag. Men vond geen enkel stuk droog hout om vuur te maken. De « Jonge Arend » zat dichtbij op een klip. Aan boord waren levensmiddelen en brandstof, maar door de wilde golven bleek het onmogelijk naar het schip te varen. En het leek wel een ijsberg geworden, zoo was het met schotsen overdekt.

— We moeten rond loopen om wat warm te krijgen en intusschen afwachten, dat het weer bedaart, zei de schipper.

— O, laat me rusten! smeekte Klaas.

— Neen, want dan sterft ge! zei Lambert. U op de been houden, en moed hebben!

De natte kleeven schenen aan het lijf vast ge-gevroren. Plots zag men talrijke vossen, witte en bruine. Nieuwsgierig besnuffelden ze de

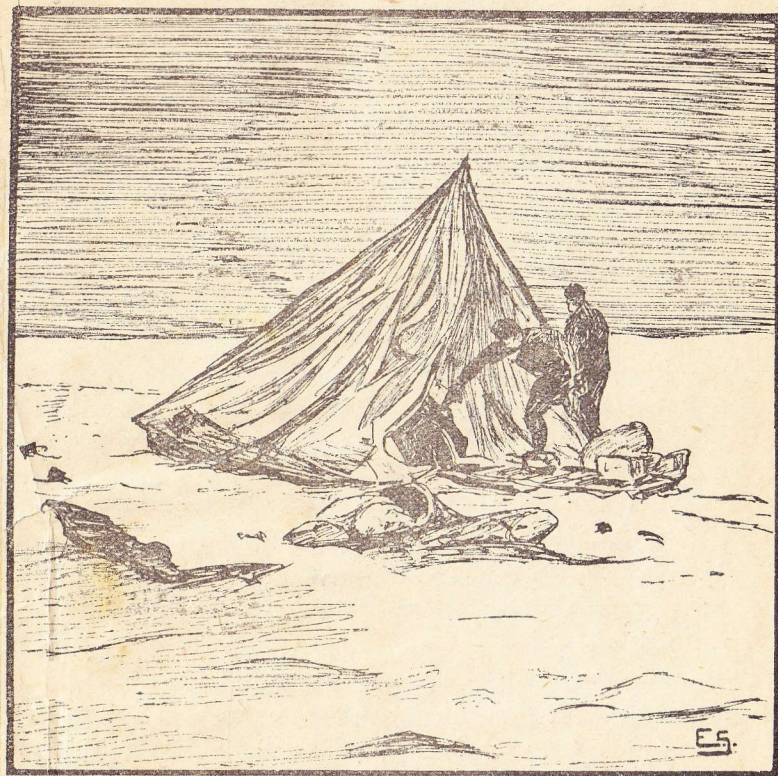
schipbreukelingen, zonder hun echter kwaad te doen. Maar toen begreep men nog beter, dat het eiland onbewoond was. Men had gemakkelijk eenige vossen kunnen dooden, doch wat baatte het? Men had geen vuur om vleesch te braden. Zoo sukkelde men weer een dag en een nacht door, altijd op de been, in ijs en sneeuw, lijdend door honger, koude en vermoeienis.

Het weer bedaarde echter. En den vijfden November kon men de « Jonge Arend » bereiken. Het kostte groote moeite de ijsschotsen te verwijderen, maar het gelukte toch eenige zeilen, een partij hout en wat brood te bemachtigen. Toen waren de krachten geheel uitgeput.

— We moeten terug, zei de schipper. Als we ons verwarmd en gevoed hebben en rust genomen, keeren we morgen weer om meer te halen. Beste mannen, houdt maar goeden moed! God zal ons wel uitkomst geven.

Met het zeil stelde men op het eiland een tent op. Maar hoe zou men vuur krijgen? In dien tijd maakte men vuur met een tondel. Alle kleeven waren nat. Doch de schipper vond aan zijn hemd nog een droog plekje en scheurde dit los. Men sloeg twee steenen tegen elkaar, zoodat er vonken uitspatten. Eindelijk viel een vonk op het linnen dat vuur vatte en, na groote moeite, gelukte het, aldus het hout in brand te steken.

Wat deed de warmte goed! Allen hurkten zich

De eerste tent.

bij het vuur, en lieten de ledematen ontdooien. Bij het uittrekken van de natte kousen, kwamen lappen vel mee. Velen leden pijn. Het brood werd gedeeld en men smolt sneeuw om drinkwater te hebben.

Nu konden de schipbreukelingen toch wat slapen. Klaas sluimerde 't eerst in, maar allen waren afgemat.

Den volgenden dag kon men weer het schip bereiken en meer zeilen, brandhout en levensmiddelen lossen. De tent werd vergroot en dichter gemaakt. Een flink vuur verkwikte ieder. Opnieuw kwamen heele benden vossen rondsnuffelen. De mannen sloegen er wel twintig dood.

's Anderendaags haalden ze uit het schip potten, ketels, vleesch, erwten, brandhout, een vat bier, en nu kon men vossenvleesch nuttigen, terwijl men zich met de huiden warm zou kleeden en dekken.

Een van de bemanning was zwaar ziek. Hij heette Jantje van Haarlem. Bewusteloos lag hij op eenige vossenhuiden. Hij was in die enkele dagen zeer vermagerd. Hij beefde van de koorts. De schipper knielde bij hem neer en sprak een gebed uit. Ook anderen waren ongesteld. Klaas voelde soms hevige rillingen over zijn lichaam. Hij was zeer afgemat, en was nog niet mee geweest naar het schip. Lambert, de stuurman,

zei, dat hij moest blijven liggen. De jongen had hevige dorst. Bij hem stond een kom gesmolten sneeuwwater. Hij kreeg ook wel eens een slok bier.

Op 12 November overleed Jantje van Haarlem. De timmerman, door eenige matrozen geholpen, maakte een kist. Men kon er niet aan denken in den harten grond een graf te delven, maar men bedekte de kist met steenen.

Weemoedig zat men dien avond bij elkaar. De tweede der bemanning was nu heen. Klaas dacht aan zijn moeder. O, was hij maar bij haar! Hij zou gaarne de harde behandeling van zijn stiefvader doorstaan. Wat berouwde het hem nu weg geloopen te zijn.

Er werd nog zooveel mogelijk uit het schip geborgen, dat wel in al zijn voegen gekraakt was, maar toch stand hield op de klip, tusschen het ijs, dat het schoorde als met kloeke balken.

De reddingboot had men bij de tent gelegd. Ze was de eenige hoop, om ooit dit eiland te verlaten. In het voorjaar zou men er in wegvaren, hopen een walvischvaarder te ontmoeten.

IV.

Zoo kropen de dagen en nachten voort. De schipbreukelingen zaten om het vuur gehurkt.

Soms schroelden de kousen eer men warmte in de voeten voelde. Allen verzwakten zeer. Niemand scheen lust te hebben om veel te spreken. Ging men eens naar buiten, om wat versche lucht te ademen, dadelijk was men weer binnen, vanwege de felle koude. Men zag niets dan sneeuw en ijs. Binnen was er ijs op het linnen van de tent. Het stormde veel. Dikwijls joeg de wind den rook terug door den schoorsteen. Die rook dwarrelde dan in de tent, zoodat de bewoners pijn aan de oogen kregen en hoestten.

Met het eten was het droevig gesteld; meest altijd vossenvleesch en een stukje brood, dat men eerst bij het vuur ontdoeien moest.

Zoo werd het 10 Januari. Er brak een geweldige storm uit, die ook den volgenden dag aanhield en op 12 Januari nog erger werd.

« Het waaide of Hemel en aarde vergaan zou », lezen we in het dagboek. « De golven met ijsschotsen spoelden over het land tot bij de tent. Plots hoorde de schipper, dat de boot omgeworpen werd.

— Mannen, we moeten de boot beter vastleggen, anders raken we ze kwijt, zei de schipper.

Het eenige middel tot redding in het voorjaar!

— Wie gaat er mee? vroeg de schipper.

De kloksten stonden op: de bootsman, Go-

vert van Westerwijk, Jacob en Dirk van Stokholm. Ze traden buiten. Ze konden zich nauwelijks staande houden, zoo geweldig was de wind. En het opgejaagde water sloeg over hen heen. Het kostte bovenmenselijke inspanning de boot hooger op te trekken en vast te binden.

— Pas op! riep de schipper.

Een hooge golf rolde aan. De mannen stonden op steenen, die glibberig waren van het ijs. Eensklaps werden de schipper en Dirk van Stokholm omver geslagen. Het afrollend water sleurde hen mee. De anderen schrokken vreeselijk. Maar ze konden niets doen. Ze moesten zich zelf vast klemmen aan de tent. Het was pikdonker. Nieuwe golven rolden aan en af. Heel het lage deel van het eiland werd overspoeld.

Met groote moeite geraakten de drie overlevenden binnen de tent. Ze waren afgemat en doornat.

— De schipper en Dirk van Stokholm zijn verongelukt, zei de bootsman.

— Mijn arme broer! snikte Jacob.

Allen richtten zich verschrikt op. Weer twee dooden! En de schipper ook!

— Nu is onze hoop en troost naast God verloren, zei Lambert, de stuurman, die ook ziek geworden was. De schipper wist ons steeds te bemoedigen, voegde hij er bij.

Klaas legde zich weer op zijn bed van vossen-
huiden neer. Hij weende...

— We moeten hier allen sterven, zei hij bij
zich zelf, en hij dacht aan zijn moeder.

Januari!... O, wat zou het nu goed zijn,
thuis bij den haard en 's avonds in 't zachte
bed!

Het was Kerst- en Nieuwjaarfeest geweest.
Wat had hij gedaan, om te vluchten op de
« Jonge Arend ». Hij werd wel zwaar voor zijn
lichtzinnigheid en ongehoorzaamheid gestraft.
Nooit zou hij moeder, broertje en zusje terug
zien! En Kees en diens ouders... en andere ken-
nissen... Moeder zou zelfs nooit weten, waar
hij gebleven was, want — zoo vreesde Klaas —
niemand kwam nog levend van dit ellendig
eiland af. Er waren al vier ledige plaatsen.

Nog drie dagen hield die ontzettende storm
aan. Toen bedaarde het weer. De kloeksten gin-
gen naar buiten. Ze wilden de twee dooden zoe-
ken, om ze behoorlijk te begraven. Maar hoe ze
ook rond speurden, ze vonden hen niet. De gol-
ven hadden de lijken zeker meegesleurd in zee.
Het was droevig gesteld met de boot, die erg
van de ijsschotsen geleden had.

— Tegen het voorjaar zal ik ze wel herstel-
len, beloofde de timmerman.

Men verborg ze nu onder de sneeuw.

Het voorjaar! Het was nu pas 15 Januari...

Wie zou het nog uithouden tot Mei? Men was
dus nog bijlange niet aan de helft. In den Win-
ter naderde geen schip deze kusten.

Lang duurde de kalmte niet. Het weer werd
opnieuw zoo onstuimig, dat men gedurende een
week niet buiten kon komen. Men moest de
sneeuw verzamelen, die door de scheuren in het
zeil naar binnen werd gejaagd, om drinkwater
te hebben. Het vaatje bier was reeds geruimen
tijd leeg. Meer dan twee maanden reeds verble-
ven de ongelukkigen in dit onherbergzaam bal-
lingsoord. En de toestand werd steeds erger. De
een had koorts, de ander leed aan de maag, of
de ingewanden. Het werd krap met het eten.
En toch konden de meesten het moeilijk naar
binnen krijgen.

Weer verliep een halve maand. De stuurman
had een kalender gemaakt, zoodat men toch op
de hoogte bleef van den tijd. Anders dagen en
nachten geleken op elkaar, waren even eentonig
en vervelend. Het leken wel wilden, die daar
bijezen zaten. Haren en baard groeiden welig aan,
en men had de gewone, kleeren vervangen door
vossenhuiden. In Februari werd het weer kal-
mer. Men kon weer naar buiten en dat was een
verkwikking.

— Mee gaan, zei Lambert tot Klaas, die
maar op zijn leger wilde blijven. Den moed er

in houden, jongen... Met Gods hulp zien we Amsterdam nog terug.

Pas waren allen buiten of ze zagen met het losse ijs een beer aankomen. De timmerman had zijn geweer bij zich en schoot het beest dood. Allen omringden het. Klaas keek vreemd toe. Dadelijk werd de beer gevild; men sneed een ton spek van zijn ribben. Het vleesch werd genuttigd en uit het spek kreeg men ook olie voor de lamp. De huid diende als deksel. Ook verschenen er nu vogels, waarvan men er schoot, om afwisseling te brengen in het voedsel.

Door het gemis aan versch eten en groente, had zich de scheurbuik reeds geopenbaard, een pijnlijke ziekte, waarbij het tandvleesch ontstoken wordt en de tanden los komen te staan en ook de huid op verscheidene plaatsen zwelt en bloedt. Ook de maag gaat hevig te keer en zelfs de nieren kunnen veel leed veroorzaken.

Lambert had het gevoel, dat de dood weer in de tent loerde.

Eind Februari sneeuwde het zoo hard, dat de tent onder de sneeuw bedekt werd. Men hoorde drie of vier beren rond snuffelen. Een stak zelfs zijn kop in den schoorsteen. De timmerman greep zijn geweer, maar de dieren trokken weg, toen ze de mannen hoorden spreken. Toch hield er een 's nachts de wacht.

De gansche maand Maart verliep zonder bui-

tengewone gebeurtenissen. Men schoot nog één beer en ving eenige vogels.

Het werd April...

— Nu zullen we spoedig weg kunnen varen, zei Lambert, de stuurman, die naast Klaas lag.

Beiden waren ernstig ziek, maar Lambert bemoeidigde toch nog steeds zijn jongen vriend, alsmede de anderen. Elken dag sprak hij luid een gebed uit, zooals de schipper steeds gedaan had, want hij voelde wel, dat hij de plaats van dien braven man moest innemen. Hij was nu ook de eerste in rang.

April was echter zoo koud, dat men nauwelijks buiten kon komen. Weer kropen dagen en nachten voorbij. Men voedde zich met het spek van den beer, met wat nog gespaarde boonen en dronk sneeuwwater. Wat werd er soms van pijn gezucht en geklaagd!

En nu werd het Mei. Te Amsterdam stonden de boomen met jong groen en vierde men het Meifeest. Klaas dacht er aan. Hij lag dikwijls stil te schreien, en zijn hart verteerde van heimwee.

Zekeren dag riep de timmerman:

— Mannen, een schip!

Allen gingen zoo vlug ze konden naar buiten. Ook Klaas, al knikten hem de knieën. In de verte zeilde een vaartuig, een der eersten voor de

walvischvangst. Wat laaide de hoop in ieders oogen !

De timmerman maakte vlug een noodsein van een zeil aan een paal. O, zouden de schepelingen daar aan den einder het zien en herwaarts komen, om redding te brengen? Hoe star waren aller blikken op den walvischvaarder gericht! Hoe bonsde het hart.

Maar helaas, 't schip verdween uit het gezicht. Allen barstten in tranen uit. De teleurstelling was verschrikkelijk! De stuurman zonk op de knieën en sprak een vurig gebed uit om verlossing.

Neen, het lijden was nog niet gedaan! Mei bracht geen verlossing. Het was Juni. Allen lagen zwak in de tent. Den 18en stierf de bootman aan scheurbuik. De timmerman maakte weer een kist en de doode werd onder de steenen begraven. En ieder vroeg zich af, hoe spoedig het zijn beurt zou zijn! Twee dagen later overleed Govert van Westerwijk, ook aan scheurbuik. De timmerman voelde zich te zwak om opnieuw een kist te maken. Hij lag zelf uitgeput op zijn leger. Hij kon niet opstaan. Drie dagen later voelde hij zich wat sterker en toen werd Govert door hem en den kok buiten gebracht. Nauwelijks uit de tent, viel de kok van zwakheid neer.

— Nog een, die sterft! kreet de timmerman.

Hij liep als ijlhoofdig voort en zonk op de sneeuw neer. Zou hij alleen over blijven? Buiten hem, waren er nu nog drie in de tent, maar zoo zwak, dat het scheen, alsof ze het niet lang meer zouden maken.

— O God, geef uitkomst! smeekte de timmerman. Wees ons genadig! Ontferm u over ons!

Hij weende van wanhoop. Plots zag hij, dat de zon de sneeuw wat ontdooide had en bemerkte hij groente op de rots. Groente, dat kon de redding zijn tegen scheurbuik. Hij plukte er een handvol en ging blij naar binnen.

— Jongens, groente! juichte hij.

De kok was toch ook weer in de tent gekropen. Hoe gretig werd de groente genuttigd, ook door Klaas, en vlug verbeterde ieders toestand. Men kreeg nieuwen moed. Elken dag werd nu onder de sneeuw groente gezocht. Ook vond men eieren van zeevogels en een soort van salade. De vreeselijke scheurbuik week.

Verandering van spijs zou de redding brengen. Men begreep dat er op de klippen nog meer eieren moesten liggen. De timmerman herstelde de boot, die van onder de sneeuw werd gehaald en men bracht ze naar het strand. Lambert, wiens beenen door de scheurbuik zeer verzwakt waren, steunde op krukken. In de boot voer

men tusschen het losse ijs en men verzamelde inderdaad honderden eieren.

— We zullen een voorraad voedsel bijeen brengen om in onze boot te bergen voor de reis, zei de stuurman, want met Gods hulp kunnen we eerstdaags vertrekken.

Wat klonken die woorden bemoedigend! Klaas schreide soms van spanning. Hij was ook zeer opgeknapt door het betere eten.

Op 14 Juni was de groote stond aangebroken. Twee dagen nog had men aan de boot gewerkt. 's Morgens knielden allen neer. Lambert deed een gebed.

— En nu, vrienden, in Gods naam, steken we in zee, zei hij.

Ze scheepten in, en zetten een zeil op. Zoo verliete nze het Bereneiland, waar ze acht en een halve maand verbleven en zes van hun goede vrienden gelaten hadden.

Met vijven voeren ze heen. Weldra echter keerde de wind en dreef de boot terug naar het eiland, echter op een ander punt.

— Moed, mannen, zei Lambert. De wind zal ons wel gunstig worden.

Toch was het een groote teleurstelling.

Na twee dagen was de wind gekeerd. Ook op deze reis moesten de schipbreukelingen nog veel doorstaan. In de boot waren ze niet beschut als in de tent, al trokken ze vellen en zeilen over

zich. Klaas lag onder een berenhuid. Soms sloeg er water binnen, dat men snel moest uithoozen. En vuur maken kon men niet.

Maar de hoop bezielde hen.

Den 25en Juni klonk het: « Land! »

— Dat is de Noordkaap... We komen bij Christen menschen! riep Lambert ontroerd uit.

Allen weenden van vreugde. Het lijden was eindelijk voorbij. De boot landde in de haven van Lappen. Het was Zondag. Een kerkklok luidde. De geredden gingen bewogen het bedehuis binnen om God te danken. De bewoners hadden hen eerst voor wilden gehouden, met hun lange haren en baarden en vellen op het lijf. Ze vernamen nu, welke avonturen deze ongelukkigen beleefd hadden. Ze slachtten een bokje, bereidden daarvan een goeden maaltijd en schonken bier. Klaas kon bijna aan zijn groot geluk niet gelooven. Zou hij waarlijk moeder terug zien?

Den volgenden dag zeilde er een Hollandsche walvischvaarder binnen. Lachend en schreiend, juichten de schipbreukelingen de landgenooten toe. Deze hoorden het wonderlijk verhaal. Otto Mathijs, de schipper, nam allen aan boord. Hij gaf ze behoorlijke kleeren en een uitnemende verzorging. Snel sterkten de krachten aan. Een

week later werd de reis naar het vaderland ondernomen.

't Was eind Augustus tegen den avond.

Klaas Stevens stond vóór het ouderlijk huis. Gisteravond was hij te Rotterdam aangekomen met de anderen. Vandaag bracht de trekschuit hem hier. Klaas deed de deur open. Het licht was reeds op. De familie zat aan tafel te eten. Allen keken verbaasd naar den slanken, maar nog mageren jonkman.

— Moeder... vergiffenis! riep Klaas, en hij sprong haar om den hals.

— Klaas, zijt gij dat? Leeft ge dan waarlijk nog? Is God zoo goed voor ons!

Hoe heftig omklemde ze hem. Maar ook broertje en zusje wilden hem kussen.

De stiefvader was rechtgestaan. Hij had in die acht maanden veel wroeging gehad. Zijn geweten beschuldigde hem, dat hij door zijn hardheid den jongen verdreven had. Alle nasporingen waren vruchteloos gebleven.

Klaas keek nu naar hem op en stak de hand uit.

— Vader, vergiffenis, zei hij.

— Jongen, gij moet mij veel vergeven... Het zal voortaan anders zijn tusschen ons.

Dien avond kon Klaas maar in het kort zijn lotgevallen vertellen.

Kees, die van zijn broer reeds al wist, waar zijn vriend gebleven was, kwam hem nog begroeten. Moeder ging stuurman Lambert bedanken.

Klaas vertelde nog wel een week lang. Heel Amsterdam sprak over hen, die meer dan acht maanden op het Bereneiland hadden vertoefd.

Klaas had genoeg van de zee. Hij was ook niet van zeemansafkomst. En toen hij weer geheel hersteld was, werkte hij flink in de kuiperij mee.

Joris was nu als een echte vader voor hem, en er heerschte geluk in huis.

E I N D E.

Van A. Hans' Kinderbibliotheek, verschijnt elke week een nieuw boekje. Het wordt te koop geboden in de boekwinkels en bij de gazetverkoopers.

Van de vroeger verschenen nummers zijn er steeds ruim drie honderd beschikbaar, terwijl er steeds herdrukt worden.

Nuttige boeiende lectuur, die overal, over het gansche Vlaamsche land gretig gelezen wordt.
